

Karvian kunta, Kunnanhallitus,
Kylä-Karviantie 17, 39930 Karvia
karvia@karvia.fi

Viite

Lausuntopyyntö 1.6.2026

Aihe

Karvia, Karvian kunnan rakennusjärjestysluonnos

Karvian kunnanhallitus on kokouksessaan 25.5.2026 § 86 päättänyt asettaa rakennusjärjestysluonnoksen nähtäville. Rakentamista ohjaava uusi rakentamislaki on tullut voimaan 1.1.2025 ja sen täytäntöönpanoon liittyen kuntien on uusittava rakennusjärjestyksensä uuden lain mukaiseksi. Rakennusjärjestyksestä on tarkoitus laatia rakentamislakia ja sen soveltamista täydentävä ohjeistus paikallisen rakentamisen ohjaukseen.

Opetus- ja kulttuuriministeriö on nimennyt Satakunnan Museon Satakunnan maakunnan alueelliseksi vastuumuseoksi 1.1.2020 alkaen. Nimitys perustuu uuden museolain (314/2019) voimaan astumiseen ja alueellisen vastuumuseon hakemukseen. Alueellinen vastuumuseo toimii maakunnan rakennetun kulttuuriympäristön ja arkeologisen kulttuuriperinnön asiantuntijaviranomaisena. Alueellisen vastuumuseon tehtävänä on toimia alueellaan kulttuuriympäristön, erityisesti rakennetun ympäristön ja arkeologisen kulttuuriperinnön, asiantuntijana. Alueellisena vastuumuseona Satakunnan Museo edistää kulttuuriympäristön huomioimista alueellisessa suunnittelussa ja kehittämisessä sekä maankäytön ja rakentamisen ohjauksessa.

Satakunnan Museon kannanotto

Satakunnan Museo katsoo, että rakennettu kulttuuriympäristö ja maisema on otettu hyvin huomioon rakennusjärjestyksessä. Museo esittää kuitenkin muutamia kulttuuriympäristön ja maisema-alueiden huomioimiseen liittyviä kommentteja.

Luku 5.1. ”yleiset määräykset” Satakunnan Museo esittää, että kaikessa rakentamisessa huomioitaisiin kestävä kehitys, resurssiviisaus ja ilmastonmuutos.

Tutkimusten mukaan rakennusalan tuottamat vaikutukset ovat mittavia ja ulottuvat myös laajasti alan ulkopuolelle, vaikuttaen ihmisten jokapäiväiseen elämään. Ympäristöministeriön mukaan *”Maapallon luonnonvaroista noin 50 prosenttia ja jalostamattomasta energiasta noin 40 prosenttia käytetään rakennuksissa ja rakentamisessa, ja rakennussektori tuottaa globaalisti noin 35 prosenttia kasvihuonekaasupäästöistä ja 30 prosenttia jätteestä. Rakentamisen aiheuttama*

maankäyttö sekä raaka-aineiden kulutus vaikuttavat merkittävästi sekä luontoon että ilmastoon.” [https://ym.fi/rakentamisen-kiertotalous].

Luvussa 5.2. ”tekniset laitteet julkisivuissa” museo näkee, että suojelluissa rakennuksissa tekniset laitteet on sijoitettava pääsääntöisesti muualle, kuin katujulkisivuun. Teknisten laitteiden tulee olla luvanvaraisia suojelluissa rakennuksissa. Suojelluissa rakennuksissa tai kulttuuriympäristön arvoalueilla tulee olla yhteydessä alueelliseen vastuumuseoon/museoviranomaiseen.

Luvussa 5.3 ”korjausrakentaminen” olisi syytä harkita lisäystä, joka koskisi alkuperäisten sekä iäkkäiden kerrostumien/materiaalien vaalimista korjaus- ja muutostöissä. Kestävän kehityksen näkökulmasta olisi hyvä nostaa esiin säilyttävän korjaustavan korostaminen.

Pykälässä 10 Maanalainen rakentaminen tulee huomioida kohteen mahdollinen sijainti muinaisjäännösalueella. Näissä tapauksissa on oltava yhteydessä alueellisen vastuumuseon arkeologiin.

Luvussa 4, §19 Rakennuskohteen sopeutuminen ranta-alueille tulee huomioida rakennuksen ja rakennelman sopeutuminen maisemaan. Esimerkiksi laituirakennelman koko vaikuttaa laajasti rantamaisemaan.

21§ museo pitää onnistuneena; se kertoo rakentamisesta suojelluilla alueilla. Museo kuitenkin esittää lisäystä muinaisjäännösalueista sekä lisäämään paikallisesti arvokkaan tai inventoinnissa arvokkaaksi osoitetun rakennuksen määritelmästä:

- Museoviraston tekemään inventointiin perustuvat valtakunnallisesti merkittävät arkeologiset kohteet (VARK)
- muut kiinteät muinaisjäännökset;
- kulttuuriympäristön hoitosuunnitelmassa osoitetut paikallisesti arvokkaat rakennuskohteet ja -alueet;
- asema-, yleis- ja osayleiskaavoissa osoitetut kaupunkikuvallisesti tai kulttuuriympäristöllisesti arvokkaat alueet ja alueen osat, jossa asemakaavassa on määrätty, että rakennettu ympäristökuva säilytetään;
- asema-, yleis- ja osayleiskaavoissa osoitetut erilliset arvokkaat rakennukset tai muut kohteet.
- Paikallisesti merkittävä inventoinnin yhteydessä suojeltavaksi arvotettu ja kaavassa suojeltu kohde, joka on inventoinnin yhteydessä todennut kulttuurihistoriallisesti arvokkaaksi

Museo pitää hyvänä, että em. arvoalueet esitetään selkeyden vuoksi erillisellä liitekartalla.

Lisäksi museo esittää muinaisjäännöksiä koskevan linkin lisäämistä. Museoviraston Kulttuuriympäristön palveluikkunasta voi tarkistaa ja ladata muinaisjäännösten paikkatiedot: [https://www.kyppi.fi/palveluikkuna/mjreki/read/asp/r_default.aspx].

23 § ”Luvanvaraisuudesta vapautetut uudisrakentamiskohteet ja niitä koskevat määräykset” rakennusjärjestystä tulisi täydentää ja mainita, että rakennuslupaa pitää hakea, mikä rakennuspaikka sijaitsee kaavassa (asema-, yleis- tai maakuntakaava) osoitetuilla arvokkailla kulttuuriympäristö- ja maisema-alueilla ja/tai muinaisjäännösalueilla.

23.4. Aurinkosähköjärjestelmät Määräys, ettei suojellun rakennuksen kadunpuoleiselle julkisivulle saa asentaa aurinkosähköjärjestelmää, on hyvä. Lisäksi Satakunnan Museo näkee, että lähtökohtaisesti suojellun rakennuksen osalta tulee hakea rakennuslupa aurinkokeräimelle ja luvan yhteydessä osoittaa lausuntopyyntö Satakunnan Museolle, joka ohjaa aurinkokeräimen sovittamista kiinteistölle.

§45 Tulisi lisätä, että suojeltua rakennusta ei saa purkaa ilman lupaa. Suojellun rakennuksen purkamisesta on pyydettävä alueellisen vastuumuseon lausunto.

Muilta osin Satakunnan Museolla ei oman toimialansa puitteissa ole huomautettavaa.

Satakunnan Museo

Museonjohtaja Johanna Jakomaa

Tutkija Sanna Kuusikari

Arkeologi Leena Koivisto

Tiedoksi

Lupa- ja valvontavirasto/kirjaamo, Katariina Alaspää
Museovirasto/kirjaamo
Satakuntaliitto/kirjaamo

Tämä asiakirja on hyväksytty sähköisesti Porin kaupungin asianhallintajärjestelmässä